

altid har tyngtet. Hver Gang der har været en virkelig kraftig Bevægelse indenfor Kirken for at hjælpe Præstestanden, er det netop gaaet i Retning af dette: „Bort med Accidenser! Bort med Stolgebryer!“ Det er ogsaa paa Tide, at vi kommer bort fra dette ikke alene af økonomiske Grunde, men først og fremmest af aandelige Grunde. En hel Del af Søren Kierkegaards Udfald mod Præstestanden vilde ikke have haft nær den Skarphed, som de havde, hvis alt dette ikke havde eksisteret. Nu er der altsaa en Antydning af, at dette Væsen kan afløses ad Frivillighedens Vej. Hvorvidt dette lader sig gøre, er ikke godt at vide, men der er her en Ting, som jeg vil gøre opmærksom paa. Naar Offer og Accidenser nu bliver afskaffede, bør Præsterne staa under aldeles den samme Ret som andre Embedsmænd, saa skal det være dem forbudt at modtage Gaver for Embedshandlinger. De skal ind under den samme Paragraf i Straffeloven, nemlig § 117, som andre Embedsmænd er undergivne. Efter denne Paragraf straffes den Embedsmand, som fordrer, modtager eller lader sig tilsige Gaver eller andre Fordele, til hvilke han er uberettiget, for sine Embedshandlinger, dog uden i øvrigt at krænke nogen Embedspligt, med Bøder, ikke under 50 Rd., simpelt Fængsel eller Embedsfortabelse. Denne Paragraf forklarer i øvrigt saaledes, at Embedsmænd nok — f. Eks. ved Embedsforflyttelse — kan modtage en eller anden Gave af taknemmelige Borgere under deres Jurisdiktion, og det vil heller ikke blive Præster forbudt, hvis de kommer ind under denne Paragraf, hvad jeg haaber de gør, at modtage Gaver af deres Sognebørn, blot ikke for bestemte kirkelige Handlinger. Hvorvidt de saa kan tage mod Nytaarsgaver, ved jeg ikke, det bliver noget, de maa afgøre med deres Samvittighed.

Man har sagt, at Præsterne ved Aflysningen af den nuværende Tilstand vil komme til at mangle Midler til Godgørelse og til deres Missionsarbejde. Nej, nu har man rundt om i Sognene Kasser til dette, i Menighederne har man Menighedsplejer, Missionskasser o. s. v., og man kan da betale ind til disse Kasser. Det vil være en stor Lykke for den danske Præstestand, hvis den Bevidsthed kommer ind i den, at den i denne Henseende ikke har det paa anden Maade end andre Embedsmænd. Ellers vil Følgen af, at vi afskaffer Accidenser, blive, at et nyt Lag kommer til. Accidenserne er oprindelig for

en hel Dels Vedkommende opstaaede derved, at Folk har villet være gode mod Præsten, fordi han havde døbt Barnet, man har villet give ham en Gaas, Herremanden har villet give ham et Dyr eller lignende, og efterhaanden er dette blevet til en Ret for Præsten og en Pligt for Sognemanden. Dette er noget, som vi ikke kan finde os i, og Præstestanden vil staa sig ved, at det ophæves.

I § 4 staar der ogsaa, at „Bidrag, der paalignes Sognebaandsløser, tilfalder den Præst, til hvem der er løst Sognebaand, saafremt Sognebaandsløseren“ o. s. v. En Bypræst har bedt mig gøre opmærksom paa, at dette kan have ret farlige Konsekvenser, idet en Del Bypræster kun lønnes af Offer og Accidenser. En udbredt Sognebaandsløsning, gør han opmærksom paa, vil da virke, som om paa Landet Tienden fulgte med Sognebaandsløsningen, og det vilde være meget uheldigt for denne Bypræst. Hvis han kom i denne Situation, kunde jeg tænke mig, at han ikke var sin Stilling voksen — det ved jeg ikke —, men jeg kan dog ikke undlade at gøre opmærksom paa den Fare, der ligger paa dette Punkt.

Det var disse Spørgsmaal, jeg vilde fremdrage overfor den højtærede Kultusminister. For øvrigt skal jeg udtale min store Glæde over dette saare velforberedte Lovforslag, som bringer den danske Præstestand ind i sikrere og bedre Forhold end hidtil, og hvorved et gammelt Løfte bliver indfriet paa en Maade, som — det er jeg ikke i Tvivl om — vil faa samstemmende Tilslutning.

Borgbjerg: Nærværende Lovforslag hviler finansielt i sig selv, det gaar ikke ud paa at forhøje Præstelønningerne, men paa at udjævne dem, og for saa vidt kan vi intet have derimod. Det viser, at vi havde Ret, naar vi i 1910 modsatte os et ekstra Tilskud til Præstelønningerne, som Flertallet her den Gang var tilbøjeligt til at gaa ind paa for derved at faa Menighedsraadsloven gennemført. Den Modstand fra vor Side, som f. Eks. i den Presse, der staar det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) nær, blev bebrejdet os i meget stærke Ord, viser sig at have været fuldkommen berettiget. Aaret efter fik vi alligevel Menighedsraadsloven uden de 50,000 Kr., og nu faar vi en Præstelønningslov uden Statstilskud. For saa vidt kan vi altsaa være meget tilfredse. Principielt er vi Tilhængere af Statskirkens Ophævelse, vi ønsker Kirken skilt fra